

Tisková zpráva, Organizace pro pomoc uprchlíkům, 27.8.2018

Babišův „velký migrační plán“ ignoruje realitu a odporuje mezinárodnímu právu

Český premiér Andrej Babiš před schůzkou s italským premiérem Contem a před schůzkou na Maltě představil dnes v Mladé frontě DNES svůj návrh řešení nelegální migrace. Spočívá v zastavení migračního proudu prostřednictvím dvoustranných dohod a v rozvojové pomoci zdrojovým zemím migrace. Jeho plán ovšem ignoruje realitu přítomnosti uprchlíků prakticky ve všech proudech migrace do Evropy a je neslučitelný s mezinárodním právem.

Andrej Babiš konečně představil svůj plán na řešení nelegální migrace do Evropy. Stěžuje si na postup zemí, jako je například Španělsko povolující přistávání lodí s migranty, že vysílají signál o otevřenosti Evropy, navrhuje dvoustranné dohody po vzoru Turecka se severoafrickými státy, domnívá se, že jednotlivé evropské státy vyjednájí konkrétní dohody se svými severoafrickými protějšky za bližší neupřesněné kompenzace, chce vzít peníze Evropské pohraniční agentuře Frontex a dát je jižním státům EU. Migraci chce řešit již v zemích původu migrantů. Jeho plán má však značné právní a věcné slabiny.

Babiš především ignoruje fakt, že takřka každý migrační proud do Evropy je smíšený, jsou v něm uprchlíci s nárokem na azyl podle Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků (a podle evropského i českého práva), a jsou v něm ekonomičtí migranti bez azylového nároku. Nejpočetnější skupinou nově příchozích do EU jsou v roce 2017 podle Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky stále Syřané (letos k 31.7. 2018 celkem 13,4% všech příchozích přes Středozemní moře, téměř 7000 osob), na druhém místě Iráčané 8,5 % - 4014 osoby). Poslední dvě velké lodě s problémy s vyloďením (Aquarius a Diciotti) byly z velmi podstatné části zaplněny Eritrejci, kde vládne tuhá diktatura (letos k 31.7. celkem 2859 uprchlíků z Eritreji).

Podle mezinárodního, evropského i českého práva, uprchlík a každý kdo o sobě tvrdí, že je uprchlíkem, musí dostat možnost předložit azylovou žádost a je chráněn před jakýmkoli návratem do nebezpečí, než bude o této žádosti rozhodnuto. Odpovědnost leží na tom státu, kde tuto žádost předloží – např. na Itálii, Maltě či Španělsku. O azylové žádosti může být rozhodnuto v řádu dnů, ale to se v praxi většinou neděje (rychlý je azylový systém norský nebo holandský). Jakýkoli stát má potom podle mezinárodního práva povinnost převzít pouze svého vlastního občana, nikoli migranty třetích zemí.

Martin Rozumek, právník a ředitel Organizace pro pomoc uprchlíkům (OPU), Babišův plán komentuje skepticky: *„Český premiér ignoruje, že mezi migranty jsou desítky procent uprchlíků, kteří mají právní nárok na azyl a řádné řízení, neuvědomuje si, že žádný severoafrický stát nemá povinnost ani zájem přijímat migranty vrácené Evropou, slova o hledání řešení v zemi původu jsou jen teorií, režim vraha Baššára Asada spíše podporujeme, Eritreu ignorujeme, na půdě OSN dohodnuté procento výše HDP na rozvojovou pomoc (0,7) dlouhodobě neplníme.“* A dodal: *„Jediným řešením je společný jeden evropský azylový systém, jednotné návraty a jednotně platné unijní rozhodnutí o azylu nebo doplňkové ochraně pro lidi v nebezpečí. A samozřejmě robustní podpora africkým státům, které dodržují nějaké principy dobré správy a dodržování lidských práv svých občanů“*

